

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 26.09.2022, klo 15:00 - 16:13

Paikka Rykmentinpuiston ruokala, Rykmentintie 48

Käsitellyt asiat

§ 50 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 51 Pöytäkirjan tarkastus

§ 52 Konsernijaoston kokouksiin osallistuvat viranhaltijat vuonna 2022

§ 53 Kiljavan Sairaala Oy:n osakassopimuksen muuttaminen

§ 54 Tuusulan Tenniskeskus Oy, toiminta ja talous vuosina 2022 - 2023

§ 55 Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023 - 2027

§ 56 Muut asiat

§ 57 Ilmoitusasiat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Kalle Ikkela, puheenjohtaja
Tuija Reinikainen
Jari Immonen
Kari Friman
Pekka Heikkinen
Karita Mäensivu
Lilli Salmi, saapui 15:05

Muut saapuvilla olleet

Aila Toivonen, hallintopalvelusihteeri, sihteeri
Virpi Sailas, kansliapäällikkö
Markku Vehmas, talousjohtaja, esittelijä
Heli Hippeläinen, talouspäällikkö

Poissa

Riitta Sedig

Allekirjoitukset

Kalle Ikkela
Puheenjohtaja

Aila Toivonen
Sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Tuusulan asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Kari Friman

Karita Mäensivu

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 30.9.2022.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 50

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Vehmas, talousjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyjärjestyestä muutettiin siten, että § 54 Tuusulan Tenniskeskus Oy, toiminta ja talous vuosina 2022 - 2023, käsiteltiin ensimmäisenä varsinaisen kokousasiana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 51

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Markku Vehmas, talousjohtaja

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet

Kari Friman ja Karita Mäensivu.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 52

Konsernijaoston kokouksiin osallistuvat viranhaltijat vuonna 2022

TUUDno-2022-1921

Hallintosäännön 8 §:n mukaan asiat käsitellään konsernijaoston kokouksessa talousjohtajan esittelystä.

Hallintosäännön 113 §:n mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kunnanhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan sekä
- pormestarilla, apulaispormestareilla ja kansliapäälliköllä muiden toimielinten kokouksissa lukuunottamatta tarkastuslautakunnan, tilapäisen valiokunnan ja vaalitoimielinten kokouksia.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Vehmas, talousjohtaja

Konsernijaosto päättää, että

- viranhaltijoista konsernijaoston kokouksiin osallistuu talousjohtajan, kansliapäällikön ja taluspäällikön lisäksi pöytäkirjanpitäjänä toimiva hallintopalvelusihteri
- puheenjohtajalla ja esittelijällä on oikeus kutsua kokouksiin asiantuntijoita yksittäisessä asiassa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Konsernijaosto, § 48, 26.08.2019
Kunnanhallitus, § 342, 09.09.2019
Konsernijaosto, § 53, 26.09.2022

§ 53

Kiljavan Sairaala Oy:n osakassopimuksen muuttaminen

TUUDno-2019-1614

Konsernijaosto, 26.08.2019, § 48

Valmistelijat / lisätiedot:
Markku Vehmas
markku.vehmas@tuusula.fi
talousjohtaja

Liitteet

- 1 NHG loppuraportin yhteenveto, Kiljavan sairaala Oy, konsj 26.8.2019
- 2 Esitys Kiljavan Sairaalan toimintamallin muutoksesta, konsj 26.8.2019

Kiljavan Sairaala Oy:n toiminnan lähtökohdat ja nykytilanne

Kiljavan Sairaala Oy:n hallitus on 7.8.2019 kokouksessaan päättänyt lähestyä sairaalayhtiön osakkeenomistajia sekä Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymää (Keusote) Kiljavan Sairaalan toimintamallin muutosta koskevalla esityksellä.

Kiljavan Sairaala Oy on Hyvinkään, Järvenpään, Nurmijärven, Tuusulan ja Mäntsälän kuntien sekä HUS-kuntayhtymän omistama osakeyhtiö, jonka tarkoituksena on seudullisena yhteistoimintana organisoida ja tuottaa vaativan kuntoutuksen palveluja ja muita, omistajien tarvitsemia sairaalapalveluja (vuodeosasto-, intervalli- ja pitkäaikaishoito, sotainvalidien, -veteraanien ja erityisryhmien kuntoutus, omaishoitaja- ja osapäiväkuntoutus sekä toimitilojen vuokraus ja myynti). Kiljavan Sairaalan potilaspaiikkojen käyttöä koskeva palvelusopimus omistajakuntien kanssa on voimassa määräaikaisena 31.12.2020 saakka, jonka jälkeen se muuttuu toistaiseksi voimassa olevaksi.

Kiljavan Sairaala Oy on rekisterinpitäjä ja sillä on yksityisen terveydenhuollon toimilupa. Osakassopimuksen mukaisesti Kiljavan Sairaalan palveluiden tuottamisesta kilpailutetut palveluntuottajat. Sopimuskumppani kuntoutus- ja hoitotoiminnassa sekä ateriapalveluissa 31.12.2020 saakka on Attendo Oy.

Kiljavan Sairaala Oy:n toiminta-ajatus perustuu riittävän suureen väestöpohjaan, alueelliseen yhteistyöhön sekä alueellisesti yhdenmukaisiin hoitoketjuihin. Sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä Kiljavan Sairaalan oli tarkoitus siirtyä Uudenmaan maakunnan ylläpitämäksi toiminnaksi. Sote-uudistuksen pysähtyttyä 8.3.2019 ja Keski-Uudenmaan kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden siirryttyä vuodenvaihteessa Keusoten tuotettavaksi, tuli tarpeelliseksi uudelleenarvioida Kiljavan Sairaalan tulevaisuuden palvelutuotantomalli.

Kiljavan Sairaala Oy:n toimintavaihtoehtojen selvitykset

Kiljavan Sairaala Oy:n hallitus on kevään aikana tehnyt selvityksiä sairaalan toiminnan tulevasta toimintamallista sekä palvelutuotannon toiminnallisista että juridisista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

lähtökohdista. Viisi eri vaihtoehtoa sisältäneen ja kesäkuussa valmistuneen selvityksen teki Nordic Healthcare Group (NHG).

Selvityksen perusteella arvioitiin sairaalan tulevaisuutta sekä kiinteistöomistuksen että palvelutuotannon kannalta, ottaen huomioon tuleva maakuntamalli. Selvityksen perusteella järkevintä on kiinteistöomistuksen ja palvelutuotannon erottaminen, jolloin molempien osalta jäi jäljelle kaksi vaihtoehtoa:

Kiinteistöomistus

1. Kiljavan Sairaala Oy jatkaa toimintaansa kiinteistön omistajana nykyisellä omistajarakenteella.
2. Kiljavan Sairaala Oy puretaan ja kiinteistöomistus siirtyy määräosaisesti nykyomistajille. Jälkimmäisen vaihtoehdon osalta on vielä kesken arviointi saavutettavan ALV- vähennysoikeudesta saatavan hyödyn suuruudesta sekä muista vaikutuksista kiinteistön hallinnointiin ja kehittämiseen sekä tulevaan sote-uudistukseen.

Palvelutuotannon järjestäminen

Keusote järjestää ja ohjaa alueellista palvelutuotantoa. Lähtökohtana on sairaalan toiminnan sujuva ja tarkoituksenmukaisin niveltäminen kuntayhtymän muuhun palvelutuotantoon ja HUS:n toimintaan.

1. Kiljavan Sairaala Oy vuokraa sairaalakiinteistön Keusotelle, joka tuottaa sairaalan palvelut itse tai kilpailuttaa palvelutuotannon nykyisen toimintamallin mukaisesti. Palvelutuotannon järjestäminen tapahtuu kuntayhtymän ja HUS:in välisellä yhteistoimintasopimuksella.
2. Kiljavan Sairaala Oy vuokraa tilat yksityiselle toimijalle, joka tarjoaa palveluita Keusotelle ja muille kuntoutuspalvelujen ostajille.

Kiljavan Sairaalan hallitus on kokouksessaan 7.8. käynyt läpi tehdyt selvitykset ja vaihtoehdot. Hallitus arvioi tärkeimpänä lähtökohdaksi, että Keusote kokee toimintamallin soveltuvan parhaiten kuntayhtymän tulevaisuuden strategiisiin linjauksiin ja alueellisen hoidon ja kuntoutuksen järjestämiseen HUS:n kanssa. Sairaalakiinteistön vuokraaminen turvaa parhaiten omistajien edut kiinteistön ylläpidosta ja hallintaan liittyvistä kustannuksista tulevassa sote-uudistuksessa. Sairaalan vuokraaminen mahdollistaa joko nykyisen omistajapohjan säilyttämisen tai sen muutokset, mikäli esim. sote-lainsäädännön takia omistajamuutokset ovat tarkoituksenmukaisia.

Hallitus esittää Kiljavan Sairaala Oy:n omistajille ja Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymälle, että

- Kiljavan Sairaala Oy jatkaa toimintaansa ja että yhtiö vuokraa kaikki sairaalan nykyisen palvelutuotannon käytössä olevat toimitilat pitkäaikaisella sopimuksella (5 - 10 vuotta) Keusotelle ja edelleen, että Keusote päättää joko siirtää palvelutuotannon nykyisessä laajuudessaan kuntayhtymän omaksi toiminnaksi tai kilpailuttaa palvelutuotannon. Lisäksi esitetään Keusotelle, että tämä riittävässä määrin varautuu myymään sairaalassa tuotettavia kuntoutuspalveluja ja vuokraamaan sairaalan tiloja myös toimialueen ulkopuolisille toimijoille. Palvelutuotannon järjestäminen tapahtuu Keusoten ja HUS:in välisellä yhteistoimintasopimuksella.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vuokrasopimus ja vuokran määräytymisen perusteet valmistellaan yhteistyössä Keusoten ja kiinteistöhallinnon asiantuntijoiden kanssa. Valmistelussa hyödynnetään Maakuntien tilakeskuksen toimesta syntynyttä tilastoaineistoa sote-kiinteistöjen vuokrien määräytymisestä.

Osakkeenomistajien ja Keusoten hyväksyttyä periaatteen sairaalan palvelutuotantomallin muutoksesta, yhtiön hallitus valmistelee tarvittavat sopimukset ja aikataulut osapuolten kanssa erikseen hyväksyttäväksi.

Kiljavan Sairaala Oy:n hallitus pyytää omistajakuntien ja HUS-kuntayhtymän sekä Keusoten päätöksiä Kiljavan Sairaalan toimintamallimuutoksen periaatteellisesta hyväksymisestä sairaalayhtiön hallituksen esityksen mukaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Vehmas, talousjohtaja

Konsernijaosto päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että

KUNNANHALLITUS päättää

- hyväksyä Kiljavan Sairaala Oy:n hallituksen esityksen, jonka mukaan
 - Kiljavan Sairaala Oy jatkaa toimintaansa ja että yhtiö vuokraa kaikki sairaalan nykyisen palvelutuotannon käytössä olevat toimitilat pitkäaikaisella sopimuksella (5 - 10 vuotta) Keusotelle
 - Keusote päättää joko palvelutuotannon siirtämisestä nykyisessä laajuudessaan kuntayhtymän omaksi toiminnaksi tai kilpailuttaa sairaalan palvelutuotannon
 - Keusotelle esitetään, että kuntayhtymä riittävässä määrin varautuu myymään sairaalassa tuotettavia kuntoutuspalveluja ja vuokraamaan sairaalan tiloja myös toimialueen ulkopuolisille toimijoille. Palvelutuotannon järjestäminen tapahtuu Keusoten ja HUS:in välisellä yhteistoimintasopimuksella.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 09.09.2019, § 342

Valmistelijat / lisätiedot:
Markku Vehmas
markku.vehmas@tuusula.fi
talousjohtaja

Liitteet

- 1 NHG loppuraportin yhteenveto, Kiljavan sairaala Oy, konsj 26.8.2019, khall 9.9.2019
- 2 Esitys Kiljavan Sairaalan toimintamallin muutoksesta, konsj 26.8.2019, khall 9.9.2019

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä Kiljavan Sairaala Oy:n hallituksen esityksen, jonka mukaan
 - Kiljavan Sairaala Oy jatkaa toimintaansa ja että yhtiö vuokraa kaikki sairaalan nykyisen palvelutuotannon käytössä olevat toimitilat pitkäaikaisella sopimuksella (5 - 10 vuotta) Keusotelle
 - Keusote päättää joko palvelutuotannon siirtämisestä nykyisessä laajuudessaan kuntayhtymän omaksi toiminnaksi tai kilpailuttaa sairaalan palvelutuotannon
 - Keusotelle esitetään, että kuntayhtymä riittävässä määrin varautuu myymään sairaalassa tuotettavia kuntoutuspalveluja ja vuokraamaan sairaalan tiloja myös toimialueen ulkopuolisille toimijoille. Palvelutuotannon järjestäminen tapahtuu Keusoten ja HUS:in välisellä yhteistoimintasopimuksella.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lilli Salmi poistui esteellisenä (yhteisöjäävi Kiljavan Sairaala Oy:n hallituksen jäsenenä) kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Konsernijaosto, 26.09.2022, § 53

Valmistelija / lisätiedot:

Markku Vehmas
markku.vehmas@tuusula.fi
talousjohtaja

Liitteet

1 Osakassopimus - Kiljavan Sairaala Oy - FINAL 2_9_2022 (v 5_0), konsj 26.9.2022 , khall 10.10.2022

Verkkojulkisuus rajoitettu

Kiljavan Sairaala Oy on Hyvinkään, Järvenpään, Nurmijärven, Tuusulan ja Mäntsälän kuntien sekä HUS-kuntayhtymän omistama osakeyhtiö. Tuusulan kunnan omistusosuus Kiljavan Sairaala Oy:stä on 18,0 %.

Yhtiö on aiemmin tuottanut sairaala- ja kuntoutuspalveluja omistajakunnilleen. Yhtiön palvelutuotanto on sittemmin päättynyt, kun Kiljavan Sairaalan hoito- ja kuntoutustoiminta siirtyivät Keusoten omaksi toiminnaksi 1.1.2021 alkaen. Kiljavan Sairaala Oy:n toiminta käsittää enää sairaalarakennuskiinteistön hallinnan ja vuokrauksen. Yhtiö on vuokrannut sairaalan toimitilat Keusotelle.

Yhtiön toiminnan muuttumisen seurauksena Kiljavan Sairaala Oy:n yhtiöjärjestys uudistettiin vuonna 2021. Samassa yhteydessä käynnistettiin myös yhtiön osakassopimuksen päivittäminen vastaamaan muuttunutta tilannetta. Osakassopimuksen päivittämistä on valmistelu osakaskuntien kesken ja luonnos osakassopimukseksi on valmistunut syksyllä 2022. Yhtiön osakaskunnat käsittelevät sopimuksen omissa toimitelmissään.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Osakassopimuksen päivittämisen valmistelussa keskeisinä lähtökohtina olivat seuraavat periaatteet:

- Osakassopimukseen tehdään ylätason linjaukset omistajuudesta ja osakkaiden yhteistoiminnasta.
- Taloudellisesti yhtiön on tultava toimeen omillaan. Osakkaille on kuitenkin järkevä säilyttää mahdollisuus yhteisesti päätettävälle lisärahoitukselle.
- Valmistelussa huomioidaan osakkaiden tasapuolinen kohtelu, kuten mahdollinen yhtäaikainen luopuminen kiinteistön omistuksesta. Lisäksi tulee huomioida menettely, jos enemmistö haluaa myydä sairaalan.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Vehmas, talousjohtaja

Konsernijaosto päättää

- merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Talousjohtaja Markku Vehmas selosti asiaa kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 54

Tuusulan Tenniskeskus Oy, toiminta ja talous vuosina 2022 - 2023

TUUDno-2022-1919

Valmistelija / lisätiedot:

Markku Vehmas

markku.vehmas@tuusula.fi

talousjohtaja

Toimitusjohtaja Ilpo Kilpeläinen esittää katsauksen yhtiön talousarviovuoden 2022 ja 2023 toimintaan, talouteen ja näkymiin sekä investointiohjelman etenemiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Vehmas, talousjohtaja

Konsernijaosto päättää

- merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Toimitusjohtaja Ilpo Kilpeläinen ja entinen toimitusjohtaja Timo Havulinna olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 244, 20.06.2022
Konsernijaosto, § 55, 26.09.2022

§ 55

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023 - 2027

TUUDno-2022-1174

Kunnanhallitus, 20.06.2022, § 244

Valmistelijat / lisätiedot:
Markku Vehmas
markku.vehmas@tuusula.fi
talousjohtaja

Liitteet

- 1 Talousarvion laadintaohje 2023, khall 20.6.2022
- 2 Talousarviokehys 2023, khall 20.6.2022

Toimintaympäristön kehitys

Vuonna 2021 Suomen talous kasvoi 3,5 % ja saavutti koronaa edeltäneen tasonsa. Alkuvuoden 2022 aikana työllisyys nousi ennätyskorkeaksi. Kuluttajien ja yritysten usko tulevaisuuteen oli vahva. Verotulojen kehitys oli hyvää. Talouden kuva muuttui, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan.

On ilmeistä, että kuluvana vuonna talous kasvaa selvästi aiemmin arvioitua hitaammin Euroopassa ja Suomessa. Valtiovarainministeriö arvioi, että Suomen kokonaistuotanto kasvaa keskimäärin 1,5 % ja inflaatio kiihtyy yli 4 prosenttiin. Ukrainan sota on vaikuttanut talouteen vuoden toisesta neljänneksestä lähtien. Talouden ennustetaan toipuvan loppuvuoden aikana. Arvio perustuu oletukseen, että sota ei laajene Ukrainan ulkopuolelle ja pakotteet, joita länsimaat ovat asettaneet Venäjälle ja Venäjä länsimaille, pysyvät voimassa pitkään. Jos sota tai pakotteet laajenevat, häiriöt Euroopan ja Suomen taloudessa voimistuvat.

Sodan vaikutukset lisäävät painetta julkiseen talouteen, kun talouden ja työllisyyden kasvu hidastuu ja työttömyys alenee hitaammin. Taloutta jarruttavat kapeikot niin työmarkkinoilla ja teollisuudessa. Venäjän hyökkäyssota nostaa raaka-aineiden ja tarvikkeiden hintoja. Korkeiden hintojen nousu lisää korkomenoja sitä mukaa, kun erääntyviä lainoja uusitaan ja uutta lainaa otetaan. Lisäksi tarpeet osoittaa lisää rahaa turvallisuuteen, pakolaisten vastaanottamiseen, huoltovarmuuteen, pakotteista aiheutuvan kustannusten nousun korvaamiseen sekä yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin ja vihreän siirtymän investointeihin lisäävät julkisen talouden menoja.

Sote-uudistus

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntien tulot ja menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Väestön ikääntyminen on lisännyt hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kuntatalouden menopaineita jo pitkään. Kuntien menojen kasvupaine helpottuu sote-uudistuksen myötä. Kuntien tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin nuorten ikäluokkien palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntien veroprosenteista leikataan vuonna 2023 12,64 %. Leikattava prosentti on saatu erotuksena, kun kunnista hyvinvointialueille siirtyvistä sote- ja pelastustoimen kustannuksista (21,2 mrd. euroa) vähennetään kuntien osuus yhteisöveron tuotosta (0,8 mrd. euroa) ja soteen liittyvä osuus kuntien valtionosuuksista (7,3 mrd. euroa). Erotuksena saatava, kunnallisveroista leikattavaksi jäävä euromäärä (13,2 mrd. euroa) toteutuu, kun veropohjasta tehtävä leikkaus on 12,64 prosenttiyksikköä. Tuloveroprosentin leikkaus on lopullinen.

Sote-uudistuksen siirtolaskelmia eli verorahoituksen siirtoa kunnista hyvinvointialueille päivitetään edelleen. Ensimmäinen lukittavaksi päätyvä erä laskelmissa oli veroprosenttileikkauksen suuruus. Seuraava päivitys kuntakohtaisiin siirtolaskelmiin on tulossa alkusyksystä 2022. Tällöin laskelmien kustannuspohja päivitetään vuoden 2021 osalta siten, että tilinpäätösarvio korvataan varsinaisella tilinpäätöstiedolla. Tämä laskelma tulee määrittämään kuntien vuoden 2023 valtionosuuden suuruuden.

Siirtolaskelmien lopputulos nähdään vasta vuonna 2023, kun kustannuspohja korvataan myös vuoden 2022 osalta lopullisella tilinpäätöstiedolla. Koska uuden kunnan vuoden 2023 valtionosuudet ovat silloin jo maksatuksessa, valtionosuuksia joudutaan korjaamaan takautuvasti. Täten lopullinen tieto sote-uudistuksen vaikutuksista kuntien talouteen nähdään vasta vuonna 2024.

Vuonna 2023 kuntien talous näyttää muodostuvan poikkeuksellisen hyväksi. Kunnallisveron tilityksissä on tärkeää huomioida ennen verovuotta 2023 maksuunpannut kunnallisverot. Ne kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeammilla tuloveroprosenteilla ja nostavat näin ollen kuntien verokertymän tasoa väliaikaisesti, erityisesti vuonna 2023. Verovuosien 2022 ja 2021 "verohännät" kalenterivuonna 2023 ovat yhteensä arviolta noin 1,1 mrd. euroa.

Tuusulan kunnan talous 2022

Tuusulan verotulotilitykset ovat alkuvuonna kehittyneet ennakoitua paremmin kaikissa verotulolajeissa. Myös tonttien hyvänä jatkunut kysyntä ennakoi sitä, että budjetin mukaiset myyntitulotavoitteet saavutetaan. Toimintamenojen osalta merkittävä ylitysriski liittyy Keusoteen. Kuntayhtymän arvioi Tuusulan vuoden 2022 maksuosuuden ylittyvän peräti 7,4 milj. euroa kuntayhtymän budjettiin nähden (4,8 milj. euroa Tuusulan kunnan budjettiin nähden). Toukokuun lopun tilinpäätösennusteen mukaan kunnan tilikauden ylijäämä asettuisi 0,1 milj. euroon. Ennusteen mukaan kunta velkaantuu talousarviovuoden aikana lähes 43 milj. euroa. Kunnan vuoden 2022 talouden näkyymiin liittyy huomattavaa epävarmuutta mm. Keusoten menokehityksen, Ukrainan sodan talousvaikutusten, voimakkaan inflaation ja vaikean työmarkkinatilanteen vuoksi. Tilanne tulevan syksyn suhteen on hyvin epävarma. Lisäksi huolta kuntatalouteen aiheuttaa edelleen valtion koronakorvaukset, sillä valtio tulee korvaamaan kunnille vain osan vuoden 2022 koronakustannuksista.

Talousarviokehys 2023

Talousarvion laatimisohteessa annetaan talousarvioehdotuksen laatimista, sisältöä ja rakennetta koskevat ohjeet sekä määrärahakehys valmistelun ohjeeksi. Vuoden 2023 talousarviokehityksen perustana on Tuusulan kuntastrategia. Tulo- ja menoarviot pohjautuvat 2021 tilinpäätökseen, puolivuositarkastukseen 2022, Kuntaliiton vero- ja valtionosuusennusteisiin, kunnan toimialueiden arvioimiin tulo- ja menolisäyksiin sekä tuottavuus- ja säästötoimiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Talousarviokehys laaditaan toimialueiden kokonaistuloille, kokonaismenoille ja investoinneille. Toimialueet puolestaan jakavat saamansa kehyksen palvelualueille ja tarvittaessa edelleen palveluyksiköille ja kustannuspaikoille. Tarkoituksena on varmistaa, että toimialueiden talousarvioehdotukset pysyvät annetun kehyksen sisällä.

Talousarviokehys on laadittu talousarviovuodeksi 2023. Taloussuunnitelmavuosien 2024 - 2027 luvut ovat alustavia, ja niitä tarkennetaan elo-syyskuun aikana erityisesti verotulojen, maanmyyntitulojen ja investointien osalta.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot on arvioitu Kuntaliiton viimeisimmän verotuloennusteen (huhtikuu 2022) perusteella. Verotuloennusteet ovat tässä vaiheessa vielä hyvin alustavia, erityisesti epävarman taloustilanteen vuoksi. Epävarman taloustilanteen vuoksi kunnan talousarviokehyksessä on tehty 3 %:n vähennys kaikkiin verolajeihin Kuntaliiton ennusteeseen nähden. Kuntaliiton seuraavat veroennusteet julkaistaan elo-syyskuussa. Valtionosuudet arvioidaan Kuntaliiton ennakkollisten valtionosuuslaskelmien mukaisina. Verotulo- ja valtionosuusennusteita päivitetään Kuntaliiton laskelmien muuttuessa.

Kehyslaskelman lähtökohtana ovat ansiotuloveroprosentti 7,11 %:a sekä nykyiset kiinteistöveroprosentit. Seuraavassa taulukossa on esitetty kiinteistöveroprosenttien osalta lain sallima vaihteluväli ja kunnassa noudatettavat veroprosentit esitettyihin veroprosenttikorotuksiin pohjautuen.

	Lain sallima vaihteluväli	Tuusulan nykyinen vero-%
Yleinen kiinteistövero	0,93–2,00	1,15
Vakituinen asuinrakennus	0,41–0,90	0,48
Muu asuinrakennus	0,93–1,80	1,35
Rakentamaton rakennuspaikka	3,93–6,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00–1,55	0,65

Toimintatulot ja -menot

Käyttöomaisuuden myyntivoittojen arvioidaan kehyslaskelmassa asettuvan kuluvan vuoden tasoon, 10,2 milj. euroon. Käyttöomaisuuden myyntivoittojen arviota tarkennetaan talousarvioprosessin aikana. Maankäyttösopimuskorvausten arvioidaan kasvavan 3,5 milj. euroon (+ 0,5 milj. euroa). Muiden ulkoisten toimintatulojen ennakoitaan laskevan 1,5 milj. euroa; suurimmat vähennykset tapahtuvat asuntopalveluiden vuokratuotot - 1,4 milj. euroa ja ruokapalveluiden myynnistä Keusotelle - 0,8 milj. euroa. Toimintatulojen nousua ennakoitaan mm. maankäyttösopimuskorvausten ohella kotikuntakorvauksissa + 0,2 milj. euroa ja vesihuollon tuloissa + 0,2 milj. euroa.

Toimintakate supistuisi esityksessä lähes 126 milj. euroa (56,6) % soten ja pelastuslaitoksen tehtävien siirtyessä hyvinvointialueelle. Ulkoisten toimintamenojen vähennykseksi (kunta ja vesihuoltoliikelaitos) esitetään talousarviokehyksessä 127,5 milj. euroa (47,4 %) talousarvioon 2022 nähden. Ulkoisten toimintamenojen kasvu kuntaan jäävien toimintojen osalta on 3,2 milj. euroa (2,5 %). Suurin menolisäys on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

palkkojen ja sivukulujen lisäys olisi 3,1 milj. euroa, josta palkankorotusten osuus on 1,2 milj. euroa ja alustavasti suunniteltujen henkilöstölisäysten osuus 1,9 milj. euroa. Sähkön sekä muiden aineiden ja tarvikkeiden sekä palveluiden hintojen nousun ennakoidaan aiheuttavan 1,3 milj. euron menojen kasvun. Talousarviokehukseen sisältyy toimialueille asetettu 1,0 milj. euron toimintamenojen priorisointi- ja karsintatavoite.

Kunta-alan palkoista on sovittu sopimuskaudeksi 1.5.2022 - 30.4.2025. Perusratkaisun sopimuskorotusten taso ilman ns. kehittämisohjelmaa vuosina 2023 - 2024 on sidottu niin sanottuun yleiseen linjaan. Palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä uudistetaan erillisellä kehittämisohjelmalla vuosina 2023-2027 keskimäärin yhden prosentin sopimuskorotuksella vuosittain. Kehittämisohjelma toteutetaan pääosin paikallisten järjestelyerien kautta.

Vuonna 2022 vuosikeskiarvovertailussa edelliseen vuoteen verrattuna kustannukset nousevat keskimäärin 1,76 prosenttia. Vuonna 2023 nousua on vähintään keskimäärin 3,05 prosenttia ja vuonna 2024 vähintään keskimäärin 3,11 prosenttia.

Taloussuunnitelmavuosia koskeva kuntatasoiset tulos- ja rahoituslaskelmat päivitetään syksyn aikana. Lisäksi syksyn aikana päivitetään Kasvun ja talouden hallintaohjelman mukaiset laskelmat vuosille 2023 - 2032. Kasvun ja talouden hallintaohjelma tuodaan kunnan päätöselinten käsitteilyn talousarvion yhteydessä.

Toimialueille kohdistuva talouskehyslaskelmien mukaiset toimintameno- ja tulotavoitteet sekä toimintakatetavoitteet vuodelle 2023 on esitetty liitteenä olevassa talousarviokehys 2023 laskelmassa.

Vesihuoltoliikelaitos noudattaa talousarviovalmistelussaan noudattaa kunnan taloudenpidon ohjeita ja periaatteita. Vesihuollon toimintamenoja kasvattaa isojen aluekehityshankkeiden suunnittelu ja toteutus sekä vesihuoltoverkoston saneeraukset. Kunnan talouden suunnittelun lähtökohtana on, että vesihuollon toimintakatteen kasvu on vuonna 2023 enintään 0,15 milj. euroa (5,3 %).

Rahoitus ja investoinnit

Rahoituslaskelman lähtökohtana on kuntastrategian mukaisten palveluverkko- ja infrainvestointien toteuttaminen. Talousarviovuoden investointien arvioidaan nousevan lähes 74 milj. euroon. Talonrakennushankkeisiin on varattu noin 40 milj. euroa, kuntatekniikan rakentamiseen noin 18 milj. euroa ja maan hankintaan 3 milj. euroa. Seuraavana kolmena taloussuunnitelmavuotena suunnitellut investoinnit jatkuisivat edelleen 70 - 80 milj. eurossa/vuosi. Tulevien investointien mittakaavaan vaikuttaa olennaisesti suurten koulurakennushankkeiden aikataulu ja toteutustapa, väestö- ja lapsiennusteet sekä uusien asuin- ja yritysalueiden rakentaminen. Tulevien vuosien investointitarpeita ja aikatauluja arvioidaan ja priorisoidaan budjetointiprosessin aikana kriittisesti. Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen ja rakennusten realisointitoimia edistetään valtuuston 12.6.2020 päätöksen mukaisesti, tulevien investointien mahdollistamiseksi.

Tulorahoituksen riittämättömyydestä ja suurista investoinneista johtuen kunnan korollisten velkojen kasvu säilyy lähivuodet huomattavan nopeana. Kehyslaskelmassa vuoden 2023 toiminnan ja investointien rahavirta on noin 40 milj. euroa negatiivinen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Yhteenveto

Kuntatasoisen talouskehyksen lähtökohtana on käyttötalouden pysyvä tasapaino, selkeästi ylijäämäinen talous taloussuunnitelmakaudella 2023 - 2027 sekä velkaantumisen hallittu kasvu. Lähivuosien raskaan investointiohjelman läpivienti edellyttää kunnan verotulopohjan vahvistamista. Huomio kohdistuu yritys- ja asuinalueiden kehittämiseen, tonttikaupan edistämiseen sekä muihin kunnan elinvoimaa sekä pito- ja vetovoimaa vahvistaviin toimenpiteisiin.

Kaikkia tulo- ja menoeriä arvioidaan budjettiprosessin aikana kriittisesti. Henkilöstömäärän arvioinnissa otetaan huomioon palvelutarpeen ja asiakasmäärien muutokset sekä kasvuinvestointien läpiviennin mahdollistaminen. Palvelutarpeiden aiheuttamaan kustannuspaineen kasvuun vastataan kevyemmällä ja ennaltaehkäisyyn painottuvilla palveluilla sekä sujuvammilla palveluprosesseilla. Palveluverkkoa uudistamalla mahdollistetaan palveluverkon tiivistämiseen liittyvien säästöjen toteuttaminen sekä väistöilakustannusten poistuminen.

Talousarviokehyksen mukaan Tuusulan kunnan (kunta + vesihuoltoliikelaitos) tulos asettuu vuonna 2023 noin 10,9 milj. euroa ylijäämäiseksi. Tilikaudelle ennakoitu vahva tulos perustuu poikkeukselliseen, sote-uudistuksen siirtymävaiheen hyvään verokertymään; verotulot kertyvät osin vanhoilla tuloveroprosenteilla nostaen kuntien verokertymän tasoa väliaikaisesti vuonna 2023.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- käynnistää vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023 - 2027 taloussuunnitelman valmistelun liitteenä olevaan kehyslaskelman mukaisesti
- hyväksyä vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023 - 2027 taloussuunnitelman laadintaohjeet.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Talousjohtaja Markku Vehmas selosti asiaa kokouksessa.

Konsernijaosto, 26.09.2022, § 55

Valmistelija / lisätiedot:
Markku Vehmas
markku.vehmas@tuusula.fi
talousjohtaja

Talousjohtaja Markku Vehmas esittää katsauksen talousarvion 2023 valmistelun tilanteeseen.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Vehmas, talousjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Konsernijaosto päättää

- merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Talousjohtaja Markku Vehmas selosti asiaa kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 56

Muut asiat

Ei muita asioita.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 57

Ilmoitusasiat

Konsernijaoston tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Elokuun kuukausikatsaus 2022

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§50, §51, §52, §53, §54, §55, §56, §57

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.